הדרן עלך כל הגט

השולח . והגיע : אינו יכול לבטלו . בגמרא פריך פשיטא : בראשונה . לא היה מבטלו בפני העדים ולא בפני האשה אלא במקום שהיה עומד היה מבטלו בפני אלשה : מפני תיקון העולם . שהעדים שאינו יודע בדבר מוליכו לה והיא נישאת בו : **גמ'** הגיעו . הוי משמע שרדף אחריו והשיגו : ופשיטא . שנשתהה שליח בדרך והיה לו לזה דרך לשם ורלהו, ותפ"ה בטל : ולא אמרינן . אין בדעתו לבטלו אלא לצעורה בעלמא חדש לו חדשים שאם היה בדעתו לבטלו היה רודף אחריו לבטולי' : שליחותא דקמא . דאמרינן ליה לא עדיפת מינה : אינו פוסל דלא עדים . כי בטליה הוא בעצמו בטל וליכא למימר לצעורה מיכוין דלא הוה מטרח נפשיה משום לצערה : אבל שליח . כי שלח שליח לבטל אמרינן לצעורה מיכוין ומשום מירחת השליח אחרון לא חיכפת ליה : בטל פוסל . משמע בטל יהא וכן לי אפשי בו : פסול פוסל . לא משמע דאיהו מבטל ליה אלא מוליך עליו שם פסול והא ליכא : לא אמר כלום . חכה בה על כרחו ואם יש לו בעל חוב גובה אותה בשבילו לפי שכל הלשונות הללו לשון מתיר הן והוא"ל וקבלה אינו יכול לחזור בו : בטלה היא . משמע בטלה היתה מקודש שקיבלתי יודעת בעל דין כמאה עדים דמי' והרי אומר שלא זכה בה ותוארת לעמן והכי נמי תניא לקמן בפירקין (דף מ:) כתבתי ונתתי שדה פלונית לפלוני והוא אומר לא כתב ונתן לי הודעת בעל דין כמאה עדים והאי נמי דאמר בטלה היתה מקודש לכן' נאמן : שתי

השולח . גט שנתתי לך בטל הוא . לרבי דאמר בטלו מבטל ורגיל הוא לבטלו אבל בפני ב"ד שלא בפני העליה אסור לבטלו מדרבנן משום תקנת ר"ג ועוד נקט הגיע בעליה דהשתא אין לריך בית דין לי נמי היא גופה אתא לאשמועי' דלא אמרינן לצעורה קא מיכוין כדאמרינן בגמרא ולא לומר דדוקא בכי האי גוונא בטל :

ולא אמרינן לצעורה קא מיכוין . ולא"ת פשיטא שהוא בטל היאך היה לנו לומר שאינו בטל והוא עומד ולוחם וי"ל דהוה אמינא כיון שאינו מביא עדים על כך א"כ אינו רולה לבטלו א"כ הוה חיישינן להחמיר משום דלמא לצעורה קא מיכוין קמ"ל דלא חיישינן : **אידו** דלא טרח אדעתא לצעורה . משמע דקידש אצל אשתו לא הוי ממילא אלא בעירתא ותימה דאמאי לא נקט רבותא טפי מזמן אצל אשתו ממילא לו שאינו דלא אמרינן לצעורה קא מיכוין דתימה הוא לומר שאז אין מועיל ביטול : **מהו** דתימא לגלוי מילתא למפרע דבטולי בעליה קמ"ל . ורבא דאמר לקמן (דף לד.) דגלוי דעתא בגיטא מלתא היא היינו שנודע קודם שהגיע גט לידה אבל אם לא נודע אותו גילוי דעתא עד אחר שהגיע לידה לא כלום הוא כגון דהוה רהיט בתר שליח לבטוליה וסבר שליח דהא דרהיט בתריה דבעי למימר אשור הב לה כדאמר לקמן (שם) וכי מבטל ליה אחר שבא לידה לפי שסבור שעדיין הוא ביד השליח ולא בא לידה אגלאי מילתא למפרע דלבטולי הוה רהיט קמ"ל מתני' דלאו כלום הוא וטעמא משום דבאותה שעה שהוא רץ לא נודע דעתו לא לשליח ולא לאשה ולא לב"ד והוו להו דבריס שבלב דאינן דבריס אע"פ שנאמן לומר כך היה בלבי ואף ע"ג דבעלמא גבי הוא דזבין אדעתא למיסק לארץ ישראל (קדושין דף מט:) בדין הוא דלא הוו דבריס כיון שלא חשש לפרס רולה הוא שיתקיים הדבר בכל ענין אבל כאן עושה כל מה שיכול לעשות מ"מ עשאום כדבריס שבלב ואין להקשות דמי איכא מידי דמדאוריתא לא הוי גט ומדרבנן הוה גט דכיון שקלת דומה לדבריס שבלב לא חשיבא עקירת דבר מן התורה ועדיפא מינה אמרינן בבטול שלא בב"ד בלא ידיעת שליח ואשה דמשמע פשט הלכה דלא הוי בטול וי"ע כי שמא בטול שלא בב"ד הוי מועיל להקל אבל יועיל להחמיר ועוד נראה לר"י כי דבריס שבלב אינן דבריס אפי' היכא דקי"ל שנאמנים מלפרשם כמו שרולה להוכיח בפ"ב דקדושין (דף כ.) דדבריס שבלב אינן דבריס וכופין אותו עד שיאמר רולה אני דגט ולכפרה ולא מהני דבריס שבלב להיות דבריס אלא היכא שבלא גילוי דעתו יש לנו לדעת דעתו מעצמו : **והאמר** רבה בר איבו א"ר ששת ואמרי לה רבה בר אבוה כו' . ול"ג רבה בר אבוה א"ר ששת דרבה בר אבוה היה רבו של רב נחמן ורב נחמן חבירו של רב ששת : **מבוטלת** היא מיבטל אי אפשי בה לא אמר כלום . מימה דבפרק בתרא דכריתות (דף כז.) גרסי' איפכא מבוטלת היא מיבטל אי אפשי בה דבריו קיימים בטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום *ואי אפשר למיגרס התם כדהכא דהתם פריך מינה אדרים לקים דאמר הנותן מתנה לחברו ואמר הלה אי אפשי בה כל הקודם בה זכה ורב ששת קאמר דאי אפשי בה דבריו קיימים מאי לאו דבריו קיימים והדלה למרה ומיהו לספרים דגרסי התם והכא אי אפשי בה בטלה היא אינה מתנה דבריו קיימים אחי שפיר והא דלא מקשה מאי אפשי בה כמו שמקשה אבטלה משום שפשוט לו דהאי דדבריו קיימים באי אפשי בה הייט משום דהוי לשון הפקר כדמתרץ בכריתות גרים לקים ומיהו גירסא זו איכא ברוב ספרים ור"י אומר שם לייסב כאן גירסא דכריתות ודייק דבטל מעיקרא משמע מדקתני בטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום דאי איבטל משמע להבא א"כ היו דבריו קיימין והוי הפקר וכל המחזיק בה זכה אבל השתא דמעיקרא משמע הרי הוא כאומר על כל מתנות שאדם נותן לחברו וזוכה בהן שאינן מתנות דכאן נמי זוכה בהו ולכך לא אמר כלום והאי דקאמר שתי לשונות משמע ולישנא דמהני בה קאמר לאו דמהני דבריו במתנות קאמר אלא דמהני הייט לשון הטוב לו דטוב לו שיתבטל הגט וטוב לו אלא יתבטל המתנה והא דמשמע ברים פ' האומנים (נ"מ דף עו:) דחשיב עילוי לבעל מה שממהר הגט לחול דאמרינן בעלמא אי איתמר איפכא התקבל לי גיטי ואשתך אמרה הבא לי גיטי והוא

שופתא . "בית יד: קופינא. *) חור שבראש המרא שקורין פושו"ר ועל סם שדחוק בין שני לדי החור קרי ליה בין לחיס שמדובקין : סיכפא בדפנא . יחד שבדופן : רפיא . שמחייבא מחמת החוס ורפה : קניא בכופתא . קנה התרוג בכליפה : רפיא . כמו יפריא :

שופתא בקופינא דמרא רפיא, רב יוסף אמר אפילו סיכתא בדפנא רפיא רב אחא בר יעקב אמר אפילו קניא בכופתא רפיא :

הדרן עלך כל הגט

השולח **גט לאשתו : והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גט שנתתי לך בטל הוא" הרי זה בטל, קידם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח ואמר לה "גט ששלחתי לך בטל הוא" הרי זה בטל, אם משהגיע גט לידה שוב אינו יכול לבטלו בראשונה היה עושה ב"ד (ה) ממקום אחר ומבטלו יתתקן רבן גמליאל הזקן שלא יהו עושין כן מפני תיקון העולם : **גמ'** הגיעו לא קתני אלא "הגיע" ואפי' ממילא ולא אמרינן לצעורה הוא דקא מיכוין, או ששלח אחריו שליח ל"ל : מהו דתימא לא אלימא שליחותיה דבתרא משליחותיה דקמא דלבטליה, קמ"ל, קדם הוא אצל אשתו למה לי? מהו דתימא כי לא אמרינן לצעורה קא מיכוין ה"מ לשליח אבל לדידה ודאי לצעורה קא מיכוין, קמ"ל, או ששלח אצלה שליח למה לי? מהו דתימא איהו הוא דלא טרח אדעתא לצעורה אבל שליח דלא איכפת ליה כי טרח, ודאי לצעורה קא מיכוין, קמ"ל, אם משהגיע גט לידה אינו יכול לבטלו פשיטא? לא צריכא דטהדר עליה מעיקרא לבטולי מהו דתימא איגלאי מלתא למפרע דבטולי בטליה, קמ"ל : ת"ר בטל הוא, אי אפשי בו דבריו קיימין, פסול הוא, אינו גט" לא אמר כלום למימרא דבטל" לישנא דלבטיל משמע *והאמר רבה בר איבו אמר רב ששת ואמרי לה אמר רבה בר אבוה - המקבל מתנה שאמר לאחר שבאתה מתנה לידו : מתנה זו מבוטלת (ג) , תבטל, אי אפשי בה" לא אמר כלום "בטלה היא, אינה 'בטל' = מעיקרא משמע? אמר "אביי "בטל" = שתי מתנה" - דבריו קיימין אלמא**

השולח . גט שנתתי לך בטל הוא מוחר לבטלו בפני ב"ד שלא בפני העליה אסור לבטלו מדרבנן משום תקנת ר"ג ועוד נקט הגיע בעליה דהשתא אין לריך בית דין לי נמי היא גופה אתא לאשמועי' דלא אמרינן לצעורה קא מיכוין כדאמרינן בגמרא ולא לומר דדוקא בכי האי גוונא בטל :

ולא אמרינן לצעורה קא מיכוין . ולא"ת פשיטא שהוא בטל היאך היה לנו לומר שאינו בטל והוא עומד ולוחם וי"ל דהוה אמינא כיון שאינו מביא עדים על כך א"כ אינו רולה לבטלו א"כ הוה חיישינן להחמיר משום דלמא לצעורה קא מיכוין קמ"ל דלא חיישינן : **אידו** דלא טרח אדעתא לצעורה . משמע דקידש אצל אשתו לא הוי ממילא אלא בעירתא ותימה דאמאי לא נקט רבותא טפי מזמן אצל אשתו ממילא לו שאינו דלא אמרינן לצעורה קא מיכוין דתימה הוא לומר שאז אין מועיל ביטול : **מהו** דתימא לגלוי מילתא למפרע דבטולי בעליה קמ"ל . ורבא דאמר לקמן (דף לד.) דגלוי דעתא בגיטא מלתא היא היינו שנודע קודם שהגיע גט לידה אבל אם לא נודע אותו גילוי דעתא עד אחר שהגיע לידה לאו כלום הוא כגון דהוה רהיט בתר שליח לבטוליה וסבר שליח דהא דרהיט בתריה דבעי למימר אשור הב לה כדאמר לקמן (שם) וכי מבטל ליה אחר שבא לידה לפי שסבור שעדיין הוא ביד השליח ולא בא לידה אגלאי מילתא למפרע דלבטולי הוה רהיט קמ"ל מתני' דלאו כלום הוא וטעמא משום דבאותה שעה שהוא רץ לא נודע דעתו לא לשליח ולא לאשה ולא לב"ד והוו להו דבריס שבלב דאינן דבריס אע"פ שנאמן לומר כך היה בלבי ואף ע"ג דבעלמא גבי הוא דזבין אדעתא למיסק לארץ ישראל (קדושין דף מט:) בדין הוא דלא הוו דבריס כיון שלא חשש לפרס רולה הוא שיתקיים הדבר בכל ענין אבל כאן עושה כל מה שיכול לעשות מ"מ עשאום כדבריס שבלב ואין להקשות

[עי' רש"י שבת קכ: ד"ה שופתא וגפ"ז כת: ד"ה שופתא]

*) [עי' רש"י כ"ק כז: ד"ה קופינא]

* כמו בטיפה מצויה

[קידושין עז.]

* תיקון הגיהה מוכרח בשביל ריבוי המאמר, אבל אמר, אמר, אמר, אמר, אמר (בקר"ל)

תגרות הב"ח

(ה) משנה כ"ד במקום אחר : (ג) גמ' מבוטלת היא מיבטל :

[ע"ע תוס' ב"ב קלח.ד"ה כאן בעוזה כו' גם סוף דבריהם]

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ו מהל' גירושין הל' ז' עה סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמ"ז סעי' גם :
ב ב מיי' שם פוש"ע שם סעי' ס :
ג ג מיי' שם פוש"ע שם סעי' סב :
ד ד מיי' שם הל"כ פוש"ע שם סעי' סג :
ה ה מיי' פ"ד מהל' זכייה הל"ח סמג עשין סב פוש"ע חו"מ סי' רמה סעי' י' הגה"ה וע"ש :

תוספות רי"ד

השולח גט לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גם שנתתי לך בטל הוא הרי זה בטל קדם אצל אשתו או ששלח אצלה [שליח] ואמר לה גם ששלחתי לך בטל הוא הרי זה בטל אם משהגיע גם לידה אינו יכול לבטלו : ת"ר בטל הוא אי איפשי בו דבריו קיימין . פי' שמשמע לשונות אלו לשון ביטול . פסול הוא אינו גם לא אמר כלום פי' שמשמע שמוציא עליו לעז שהוא גם פסול והרי אנו רואים שרוא כשר מ"ה לא אמר כלום אבל אם אמר פסול יהיה לא יהיה גם הרי הכי נמי דהוי לשון ביטול והגם בטל :

נוסח
בשל שלחה לי אי אפשי בה מנכסי לבעל בלבד

מחבנה
"הרי זה בטל"

נוסח
לשונות של ביטול (בקר)

תת נוסח
אם לשון ביטול בלבד
(1) לשון ראיה - אז הוא מועיל
(2) לשון שבר - אז אינו מועיל, דאמר שהוא אומר שבקר בי' פסול כשאינו כן